

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL LIETUVOS PROFESINĖS SAJUNGOS „X“ SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJĄ

2021-09-14 Nr. 4D-2021/1-840
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2021-06-22 gavo Lietuvos profesinės sąjungos „X“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Sąjunga) pirmininko Y (toliau citatose ir tekste vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Ministerija) pareigūnų veiklos (neveikimo) galimai nepateikiant atsakymų į jo (Sąjungos) 2020–2021 prašymus („Dėl biurokratizmo ir sprendimų vilkinimo“; šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2. Skunde nurodyta:

2.1. Sąjunga yra siuntusi Ministerijai (ministrei J. Š.) (Seimo kontrolieriui šių Sąjungos raštų kopijos nepateiktos) šiuos raštus: 2020-10-08 Nr. L (D)-1071, 2020-10-20 Nr. L(D)-1078 „Skundas dėl teisės aktų pažeidimo Kauno A mokymo centre“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Centras), 2020-12-07 Nr. L(Do)-1 109 „Dėl situacijos Centre“, 2020-12-07 Nr. L(D)-1129 „Dėl Centro administracijos veiksmų“, 2021-05-18 Nr. L(I)-1554 „Dėl Centro direktoriaus T. S.“, 2021-06-03 Nr. L(I)-1567 „Dėl biurokratizmo“;

2.2. „[...] nei į vieną iš aukščiau išvardintų raštų iki šiol nesame gavę atsakymo.

LR Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau citatose ir tekste vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) „25 str. nurodo 20 darbo dienų atsakymo į pateiktą raštą terminą“.

„Įvertinus išdėstytą informaciją Sąjunga mano, kad Ministerijos atsakingi darbuotojai vilkina pateiktuose raštuose išdėstytų problemų sprendimą ir taip piktnaudžiauja ir didina biurokratizmą“;

2.3. „Sąjunga negaudama atsakymų į aukščiau išvardintus raštus negali imtis veiksmų ginant savo narių pažeistas teises ir interesus.“

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolierių „išnagrinėti Sąjungos pateiktą skundą dėl biurokratizmo ir piktnaudžiavimo“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius, atsižvelgęs į pirmiau nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Ministeriją:

4.1. atkreipdamas dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo [toliau citatose ir tekste vadinama – SKĮ] 22 straipsnio 3 dalimi, „Skundo

tyrimas nutraukiamas, jei [...] tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia“, bei pasiūlydamas Ministerijai, *atsižvelgus į teisės aktų reikalavimus bei konstitucinę valdžios institucijų tarnavimo žmonėms principą, imtis priemonių išnagrinėti šios pažymos 2.1 punkte nurodytus Sąjungos prašymus (skundus) ir pateikti Sąjungai išsamumo principo reikalavimus atitinkančius atsakymus, kartu paaiškinant galimo vėlavimo pateikti atsakymus Sąjungai priežastis* (Ministerijai, *atsižvelgus į pirmiau nurodytą Seimo kontrolieriaus siūlymą dėl atsakymų pateikimo Sąjungai*, nėra būtina atskirai atsakyti į šios pažymos 4.2 punkte nurodytus klausimus);

4.2. pateikti motyvuotus išsamius paaiškinimus dėl kiekvieno Sąjungos kreipimosi, nurodyto šios pažymos 2.1 punkte, nagrinėjimo: kada gautas atitinkamas Sąjungos raštas, koks jo registracijos numeris; ar buvo pratęstas atitinkamo Sąjungos rašto nagrinėjimo terminas teisės aktuose nustatyta tvarka; ar buvo pateiktas atsakymas į atitinkamą Sąjungos raštą, jeigu taip – ar jis atitinka išsamumo principo reikalavimus; jeigu atsakymas į konkretų Sąjungos raštą nebuvo pateiktas ir / arba nebuvo pateiktas per teisės aktuose nustatytus terminus, nurodyti motyvuotas priežastis ir pateikti Sąjungai atsakymą (Seimo kontrolieriui – jo kopiją) bei kt.

5. Iš Ministerijos Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos, dokumentų nustatyta:

5.1. Ministerija šio tyrimo metu pateikė Sąjungai 2021-08-05 atsakymą (reg. Nr. SR-453) į Sąjungos prašymus (2020-10-08 Nr. L(D)-1071; 2020-10-20 Nr. L(D)-1078; 2021-01-19 Nr. (D)-1129; 2021-05-18 Nr. L(I)-1554; 2021-06-03 Nr. L(I)-1567) (toliau citatose ir tekste vadinama – Atsakymas);

5.2. Atsakyme nurodyta:

5.2.1. „Ministerijos kanclerio potvarkiu [2020-03-10 potvarkis Nr. P-53 „Dėl komisijos sudarymo“ ir 2020-04-20 potvarkis Nr. P-63 „Dėl komisijos veiklos datos pratęsimo“] dar 2020-05-28 buvo sudaryta komisija [toliau citatose ir tekste vadinama – Komisija], kuri Centre atliko tyrimą dėl dalies panašių į Jūsų raštuose išvardintų Centre susidariusių aplinkybių. Komisija atlikusi Centro veiklos patikrinimą parengė 2020-07-10 pažymą Nr. KA1-1 „Dėl Centro direktoriaus veiksmų“ (toliau – Pažyma) ir pateikė išvadą, kurių pagrindu direktorius buvo įpareigotas priimti atitinkamus sprendimus ir ištaisyti Pažymoje nurodytus pažeidimus.

Taip pat Komisija 2020-06-01 kreipėsi į Lietuvos Respublikos darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno teritorinį skyrių (toliau – VDI). 2020-06-29 Komisija buvo informuota, jog buvo atliktas patikrinimas Komisijos keliamais bei kitais darbuotojų skunduose įvardintais klausimais pagal VDI kompetenciją. Atlikus patikrinimą, VDI Kauno teritoriniame skyriuje atlikti administraciniai veiksmai, įpareigojantys Centro vadovą T. S. pašalinti nustatytus pažeidimus. VDI informavo, kad Centre nustatyti pažeidimai pašalinti etapais nustatytais terminais. VDI reikalavimas laikomas įvykdytas 2020-09-04 pašalinus paskutinį pažeidimą“;

5.2.2. „Pažymime, kad Ministerija, reaguodama į Sąjungos raštus, kreipėsi į Centro direktorių T. S., prašydama pateikti informaciją apie raštuose minimas aplinkybes. Ministerija, įvertinusi T. S. paaiškinimus (2021-01-20 paaiškinimas Nr. R1-9; 2021-06-14 paaiškinimas Nr. R1-144), kuriuose pateikti atsakymai į [...] [Sąjungos] raštuose įvardintus teiginius bei kitus Centro bendruomenės ir suinteresuotų asmenų skundus ir pranešimus, priėmė sprendimą šiuos klausimus iškelti visuotinio dalininkų susirinkimo metu. 2021-01-27 įvykusio Centro dalininkų susirinkimo metu buvo aptartos skunduose minimos aplinkybės dėl Centro direktoriaus T. S. veiklos, išklaustas Centro direktoriaus pasiaiškinimas bei protokoliniu sprendimu nutarta sukviesti dalininkų susirinkimą, skirtą išsamiai susidariusiai padėčiai aptarti, įtraukiant ir Centro bendruomenės atstovus. Planuotas Centro dalininkų susirinkimas įvyko 2021-05-21, tačiau, jame dėl nedarbingumo nedalyvavus T. S., klausimų dėl Centro direktoriaus veiklos aptarimas buvo nukeltas į visuotinį dalininkų susirinkimą, įvykusį 2021-06-21.“

„Ministerija, įvertinusi turimos informacijos visumą ir aplinkybes, 2021-06-21 inicijuotame Centro visuotiniame dalininkų susirinkime, kartu su kitu Centro dalininku priėmė sprendimą atšaukti Centro direktorių T. S. iš pareigų nuo 2021-06-23. Šiuo metu Centre Ministerijos Centralizuota vidaus audito tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021-07-05 įsakymu Nr. V-1236, atlieka Centro finansinį auditą, kuriuo siekiama įvertinti viešųjų pirkimų, apskaitos, lokalių dokumentų atitiktį teisės aktams“;

5.2.3. „Atsakydami į Sąjungos 2021-06-03 rašte Nr. L(I)-1567 „Dėl biurokratizmo“ įvardintą nuogąstavimą, kad Ministerijos veiksmais sudaromos sąlygos piktnaudžiavimui ir biurokratizmui, pažymime, kad Ministerija dar 2021-02-05 rašte Nr. SR-453 „Dėl situacijos Centre“ Sąjungai pateikė informaciją apie iki tol atliktus ir planuojamus veiksmus, išsakė susirūpinimą susiklosčiusia padėtimi Centre bei kvietė Sąjungą kartu su Centro bendruomene aptarti klausimus dėl situacijos Centre dvišalio susitikimo metu, tačiau susidomėjimo tokiu susitikimu Sąjunga neišreiškė. Tuo pačiu atkreipiame dėmesį, kad Ministerijos atstovai nuolat komunikavo su Centro darbuotojais bei Sąjungos padalinio pirmininke G.C. telefonu bei nuotolinių susitikimų metu. Glaudaus bendradarbiavimo su Centro bendruomene dėka Ministerija surinko išsamią informaciją apie įvykių Centre eigą bei galėjo priimti atitinkamus savalaikius sprendimus.“

„Manome, kad Ministerija atsižvelgė ir įgyvendino visus profesinės sąjungos „Sandrauga“ ankstesniuose raštuose teiktus prašymus.“

Tyrimui reikšmingi Lietuvos Respublikos teisės aktai

6. Įstatymai

6.1. *Viešojo administravimo įstatyme* (toliau vadinama – VAĮ) nustatyta:

6.1.1. *3 straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...]“;

6.1.2. *7 straipsnis* – „1. Visi viešojo administravimo subjektai: 1) teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją; 2) konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais; [...]“;

6.1.3. *11 straipsnis* – „1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. 2. Prašymas ar skundas gali būti pateiktas asmeniškai arba per atstovą, tiesiogiai arba paštu, per kurjerį arba elektroniniais ryšiais. [...]. 3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: [...] 2) jis grindžiamas akivaizdžiais tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti; 3) paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą; 4) paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas; 5) nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai; 6) prašymas ar

skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją.

Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.“

6.2. *Seimo kontrolierių įstatymo (SKI) 22 straipsnyje* nustatyta:

„1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: [...] 3) nutraukti skundo tyrimą. [...]. 3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

7. Kiti teisės aktai – *Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* (Prašymų nagrinėjimo taisyklės) nustatyta:

7.1. „25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų“;

7.2. „26. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis“;

7.3. „35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: 35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

8. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika – 2012-05-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A520-2327/2012* – „Viešojo administravimo subjektui praleidus įstatyme ar kitame teisės akte nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą, tai suteikia teisę asmeniui ginti savo teises kreipiantis su skundu dėl neveikimo. [...]“

Tyrimo išvados

9. Apibendrinus Pareiškėjo skunde Seimo kontrolierei nurodytas aplinkybes konstatuotina,

kad Pareiškėjas skundžiasi tuo jog, Ministerijos pareigūnai nepateikia atsakymų į Sąjungos prašymus, skundus (šios pažymos 2 ir 3 paragrafai).

10. Seimo kontrolierius, atsižvelgęs į Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes ir vadovaudamasis SKĮ, laikydamasis konstitucinio principo „valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“, šio tyrimo pradžioje kreipėsi į Ministeriją, siūlydamas imtis priemonių išnagrinėti šios pažymos 2.1 punkte nurodytus Sąjungos prašymus (skundus) ir pateikti Sąjungai išsamumo principo reikalavimus atitinkančius atsakymus, kartu paaiškinant galimo vėlavimo pateikti atsakymus Sąjungai priežastis (šios pažymos 4.1 punktas).

11. Vadovaujantis / remiantis:

11.1. VAI (šios pažymos 6.1 punktas), Prašymų nagrinėjimo taisyklėmis (šios pažymos 7 paragrafas) bei teismų praktika (šios pažymos 8 paragrafas):

11.1.1. Ministerija teikia asmenims įstatymų nustatytą Ministerijos turimą informaciją, konsultuoja asmenis Ministerijos kompetencijos klausimais;

11.1.2. Ministerija, nagrinėdama Pareiškėjo prašymus, skundus turėjo vadovautis VAI bei Prašymų nagrinėjimo taisyklių reikalavimais, t. y., prašymus, skundus išnagrinėti per 20 darbo dienų (pratęsus prašymų, skundų nagrinėjimo terminus – per 40 darbo dienų), pateikiant išsamumo principo reikalavimus atitinkantį atsakymą;

11.1.3. Ministerijai praleidus įstatyme arba kitame teisės akte nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą;

11.2. SKĮ (šios pažymos 6.2 punktas) – skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia.

12. Apibendrinus šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju ***Ministerijos pareigūnai atsižvelgė į šio tyrimo pradžioje Seimo kontrolieriaus pateiktą tarpininkavimo siūlymą (rekomendaciją) ir pateikė Sąjungai išsamų Atsakymą į jos prašymus, skundus*** (šios pažymos 5 paragrafas).

13. Apibendrinus pirmiau padarytas išvadas (šios pažymos 11 ir 12 paragrafai), konstatuotina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi (skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia), ***Pareiškėjo skundo tyrimas nutrauktinas.***

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

14. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

Lietuvos profesinės sąjungos „X“ pirmininko Y skundo dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pareigūnų veiklos (neveikimo) tyrimą nutraukti.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas